

Der er i gennemsnit ikke væsentlige forskelle i tidsforbruget på transport mellem land og by. Landbefolkningen transporterer sig med det samme gennemsnitlige tidsforbrug længere end bybefolkningen, fordi bilbruget er mere udbredt på landet, og fordi den gennemsnitlige rejsehastighed dermed er højere på landet end i byen. Rejsetiden med bil til de større indkøbscentre er ligeledes næsten ens for land- og bybefolkningen, mens bybefolkningen generelt har mindre rejsetid til den lokale indkøbsmulighed.

Herudover har Landdistriktsudvalget og Udvalget om trafikken på landet og til de små øer analyseret den offentlige og private service i landdistrikterne.

Landkommunerne har på en række områder noget lavere udgifter til serviceydelser end bykommunerne. Det gælder bl.a. udgifterne til børnepasning, ældreomsorg samt kultur- og fritidsaktiviteter. Det fremgår dog ikke af udgiftsniveauet, om efterspørgslen efter kommunal service blot er lavere i landkommunerne end i bykommunerne, eller om der er et udekket behov. Der er en tendens til, at udgifterne til børnepasning samt kultur- og fritidsaktiviteter i land og by nærmer sig hinanden.

Når det gælder detailhandlen, er handlen med udvalgsvarer ikke overraskende koncentreret i bykommunerne, mens forskellen mellem land- og bykommunerne er knapt så markant for dagligvarehandlen. En stor del af landsbyerne har dog mistet den sidste dagligvarebutik i de seneste 15 år.

I landdistrikterne har den lokale og regionale kollektive trafik kun en beskedent markedsandel. Mange landkommuner har i dag et lokalrutenet, der primært omfatter den lovbundne skolekørsel, da efterspørgslen er for lille og for spredt til, at det økonomisk er forsvarligt at tilbyde en fast rutebetjening.

4. REGERINGENS INITIATIVER TIL UDVIKLING AF LANDDISTRIKTERNE

4.1 Målsætning

Landdistrikternes udvikling kan vanskeligt ses isoleret fra udviklingen i både de mindre og større bysamfund. Landdistrikter og bysamfund er her i landet meget ofte hinandens forudsætninger, både kulturelt og økonomisk. Uden fortsat bevågenhed fra staten, amtskommunerne og kommunerne vil udviklingen på landet og i

byerne dog ikke nødvendigvis foregå på en afbalanceret måde.

Efter regeringens opfattelse er gode beskæftigelsesmuligheder i – eller tæt ved – landdistrikterne en forudsætning for at fastholde serviceniveauet og befolkningsgrundlaget på landet. Den erhvervmæssige udvikling i landdistrikterne bør baseres på en bred vifte af erhverv og brancher, således at landdistrikterne ikke bliver afhængige af skift i konjunkturer og forbrugsvaner.

I sidste ende er det befolkningens valg af bosætning, som afgør fremtiden for landdistrikterne, herunder også den økonomiske udvikling. Ved siden af beskæftigelsesmulighederne er det i den forbindelse af afgørende betydning, at der i landdistrikterne er en rimelig adgang til serviceydelser. Det gælder tilgængeligheden til privat service, f.eks. indkøbsmuligheder, men ikke mindst et tilfredsstillende udbud af offentlig service som børnepasning, skoler, ældreomsorg samt kultur- og fritidsaktiviteter.

Herudover er det regeringens holdning, at nye virksomheder og boliger på landet bør etableres i tilknytning til eksisterende landsbysamfund, således at der skabes sammenhængende bebyggede områder og åbne landområder uden bymæssig bebyggelse.

4.2 Midler

Regeringens indsats over for landdistrikterne vil både omfatte initiativer, der vedrører den generelle økonomiske politik, og initiativer på udvalgte indsatsområder.

4.2.1 En fortsat økonomisk fremgang

Som tidligere nævnt har det økonomiske opsving ikke mindst været til fordel for landdistrikterne. Omvendt kan konjunkturtilbageslag ramme særligt hårdt på landet.

Hvis landdistrikternes positive økonomiske udvikling skal fastholdes, er en fortsat fremgang i dansk økonomi en vigtig forudsætning. En stram finanspolitik, der understøtter en stabil økonomisk udvikling og på længere sigt nedbringer den offentlige gæld og udlandsgælden, er derfor også nødvendig i lyset af ønskerne for landdistrikternes udvikling.

Den generelle økonomiske politik må kombineres med en strukturpolitisk indsats, der bl.a. øger aktiveringsindsatsen og arbejdsstyrkens kvalifikationer samt tilskyndelserne til at arbejde. Den faldende gennemsnitlige tilbagetrækningsalder og tilpasningen til den øgede inter-